

Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie (SEA) Všeobecné informácie

Čo je SEA?

Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie (Strategic Environmental Assessment – SEA, ďalej len „SEA“) je nástrojom vyhodnotenia pravdepodobných vplyvov strategických dokumentov počas ich prípravy a pred ich schválením na životné prostredie vrátane vplyvov na zdravie ľudí.

Čo je strategický dokument?

Strategický dokument je návrh plánu alebo programu vrátane takého, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou, ako aj akákoľvek jeho zmena, ktorý sa pripravuje, schvaľuje, alebo pripravuje a schvaľuje na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktorý sa pripravuje na schválenie Národnou radou Slovenskej republiky, obecným zastupiteľstvom, zastupiteľstvom vyššieho územného celku alebo vládou Slovenskej republiky a ich prípravu vyžaduje všeobecne záväzný právny predpis, rozhodnutie alebo uznesenie orgánu, pre ktorý sa pripravuje na schválenie.

Aký je právny rámec SEA?

Na medzinárodnej úrovni sa posudzovanie strategických dokumentov vykonáva podľa:

- smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (smernica SEA),
- protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov (Protokol SEA) zo strany SR.

Na národnej úrovni sa posudzovanie strategických dokumentov vykonáva podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhlášky Ministerstva životného

prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Ktoré strategické dokumenty sú predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, tzv. povinného hodnotenia?

Strategické dokumenty, ktoré podliehajú posudzovaniu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, sú dokumenty pripravované pre oblasť poľnohospodárstva, lesníctva, rybárstva, priemyslu, energetiky, dopravy, odpadového hospodárstva, vodného hospodárstva, telekomunikácií, cestovného ruchu, územného plánovania alebo využívania územia, regionálneho rozvoja a životného prostredia, strategické dokumenty spolufinancované Európskou úniou, ktoré majú pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie a zároveň vytvárajú rámec na schválenie niektorých z navrhovaných činností uvedenej v prílohe č. 8 zákona okrem strategických dokumentov, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni. Ďalej ide o strategické dokumenty vrátane ich zmien, ktoré podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny majú samostatne alebo v kombinácii s inými dokumentmi alebo činnosťami pravdepodobne významný vplyv na územia patriace do európskej sústavy chránených území, chránených vtáčích území alebo území európskeho významu.

Ktoré strategické dokumenty podliehajú zisťovaciemu konaniu?

Ide o strategické dokumenty, neuvedené pre povinné hodnotenie, ktoré stanovujú rámec na schválenie niektorých z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona vrátane jeho zmeny, strategický dokument, ktorý určuje využitie malých území na miestnej úrovni a malá zmena strategického dokumentu.

Na ktoré strategické dokumenty sa nevzťahuje posudzovanie vplyvov na životné prostredie?

Na strategické dokumenty, ktorých jediným účelom sú obrana, civilná ochrana, finančné alebo rozpočtové plány a programy, sa nevťahuje povinnosť posudzovania vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie.

Kto sa môže zúčastniť procesu SEA?

Obstarávateľ je osoba, ktorá zabezpečuje vypracovanie strategického dokumentu, **príslušný orgán** je orgán štátnej správy, ktorý plní povinnosti na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie; je ním MŽP SR a okresný úrad v sídle kraja a okresný úrad, **rezortný orgán** je ústredný orgán štátnej správy, ak ide o posudzovanie vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, je to orgán, ktorý predkladá návrh strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky, **schvaľujúci orgán** je orgán verejnej správy príslušný na schválenie strategického dokumentu, **dotknutý orgán** je orgán verejnej správy, ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu, **dotknutá obec** je obec, ktorej územia sa týka navrhovaný strategický dokument, alebo ktorej územie môže byť zasiahnuté prijatím navrhovaného strategického dokumentu, **verejnou osobou** je jedna fyzická osoba, právnická osoba alebo viac fyzických osôb alebo právnických osôb, ich organizácie alebo skupiny, **dotknutá verejnou osobou** je verejnou osobou, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní, **mimovládna organizácia** podporujúca ochranu životného prostredia je občianske združenie, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby okrem tej,

ktorú založil štát, alebo nadácia, založená za účelom tvorby alebo ochrany životného prostredia alebo zachovania prírodných hodnôt, **odborne spôsobilá osoba** je fyzická alebo právnická osoba evidovaná MŽP SR v osobitnom zozname podľa vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Na koho sa obrátiť?

Ak chcete získať informácie

- či váš strategický dokument podlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
- o tom, ktorý orgán štátnej správy je pre váš strategický dokument príslušným orgánom,

môžete osloviť

- pracovníkov orgánov štátnej správy pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie (<http://enviroportal.sk/agendy/na-koho-sa-obratit/poradime-vam>),
- pracovníkov dokumentačného centra EIA/SEA (Slovenská agentúra životného prostredia) <http://enviroportal.sk/eia-sea-posudzovanie-vplyvov-na-zp/dokumentacne-centrum>.

Aké sú druhy procesov SEA a postupy v nich?

Proces **posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, tzv. povinného hodnotenia** pozostáva z týchto základných postupov:

- oznámenie a jeho pripomienkovanie,
- určenie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu a časového harmonogramu,
- správa o hodnotení strategického dokumentu a jej pripomienkovanie,
- verejné prerokovanie správy o hodnotení,
- odborný posudok k strategickému dokumentu,
- záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu.

V záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu príslušný orgán okrem celkového hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie uvedie, či odporúča, alebo neodporúča jeho prijatie, prípadne za akých podmienok, ako aj požadovaný rozsah jeho sledovania a vyhodnocovania.

Zisťovacie konanie sa začína predložením oznámenia o strategickom dokumente a končí sa vydaním rozhodnutia, v ktorom príslušný orgán rozhodne, či sa strategický dokument resp. zmena strategického dokumentu bude alebo nebude posudzovať podľa zákona. V prípade, ak sa rozhodne, že sa strategický dokument bude posudzovať podľa zákona, proces pokračuje postupmi v povinnom posudzovaní, a to určením rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu. Pri rozhodovaní príslušný orgán prihliada najmä na kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 zákona.

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu **s celoštátnym dosahom** na životné prostredie pozostáva z takých istých postupov, ako sú v povinnom hodnotení a zisťovacom konaní. Proces sa končí vydaním doložky vplyvov na životné prostredie, kde sa vyhodnotí výsledok posudzovania vplyvov, ako aj predložené stanoviská.

Aký je vzťah SEA so schvaľovacím konaním?

Schvaľujúci orgán musí prihliadať na záverečné stanovisko z posúdenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu. Schvaľujúci orgán nemôže strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania, schváliť bez záverečného stanoviska alebo bez doložky vplyvov na životné prostredie.

Ako sa môže verejnou osobou zapojiť do procesu SEA?

Napĺňovaním princípov demokracie je jednak informovanie verejnosti o návrhoch strategických dokumentov, jednak umožnenie prístupu verejnosti priamo do procesu posudzovania ich vplyvu na životné prostredie.

Informovanie verejnosti sa zabezpečuje prostredníctvom webového sídla MŽP SR, úradnej tabule, médií a prostredníctvom dotknutej obce.

Verejnou osobou má príležitosť písomne sa vyjadriť k navrhovanému strategickému dokumentu v rámci lehoty zverejnenia oznámenia, rozsahu hodnotenia a správy o hodnotení strategického dokumentu a následne sa zúčastniť konzultácií a verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu, keď sa diskutovaná problematika zaznamená v zázname z verejného prerokovania. Názory verejnosti sa musia zahrnúť a vyhodnotiť v odbornom posudku a v záverečnom stanovisku príslušného orgánu.

V zákone sa v rámci všeobecného pojmu verejnou osobou vylučuje tzv. dotknutá verejnou osobou. Medzi dotknutou verejnou osobou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie patrí fyzická osoba staršia ako 18 rokov, právnická osoba a občianska iniciatíva. Dotknutá verejnou osobou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Kde sa zverejňuje a archivuje dokumentácia z procesu SEA?

Dokumentácia z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa zverejňuje v elektronickej forme na webovom sídle MŽP SR v rámci komplexného informačného systému <http://enviroportal.sk/sk/eia> a je k dispozícii širokej verejnosti. Komplexná dokumentácia sa archivuje najmenej 15 rokov od skončenia procesu posudzovania na MŽP SR, okresných úradoch a v Dokumentačnom centre EIA na Slovenskej agentúre životného prostredia v Banskej Bystrici.

Finančne podporené Environmentálnym fondom.

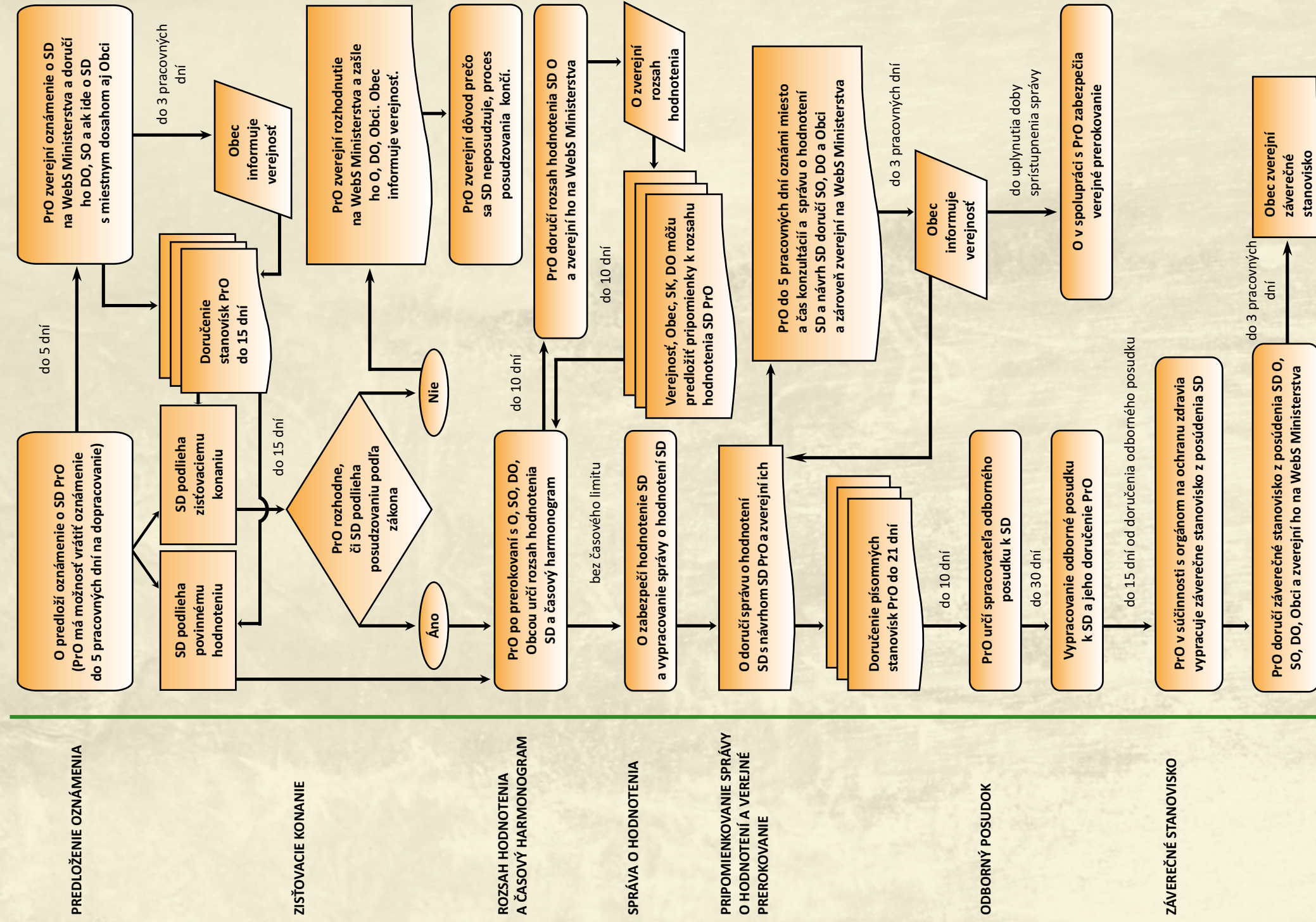
Objednávateľ:
Slovenská agentúra životného prostredia
Tajovského 28B
974 01 Banská Bystrica
www.sazp.sk

Zhotoviteľ:
Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
tel.: +421 2 5956 1111
www.minzp.sk

Slovenská agentúra
životného prostredia
Tajovského 28B
975 90 Banská Bystrica
tel.: +421 48 4374163
www.sazp.sk

Tlač:
DMC, s. r. o. Šurany – časť Nitriansky Hrádok

SCHEMATICKÉ ZNÁZORNENIE POSTUPNOSTI KROKOV PROCESU POSUDZOVANIA VPLYVU STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

SCHEMATICKÉ ZNÁZORNENIE POSTUPOV V POSUDZOVANÍ VPLYVU STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV S CELOŠTÁTNYM DOSAHO M (§ 17 ZÁKONA)

